به بۆنەی بیست و هەشتەمین ساڵیادی دەرچوونی گۆڤاری (ڕامان)ـەوە

لە سەدەی ڕابوردووەوە تەمەنی هیچ گۆڤارێک نەگەیشتووەتە تەمەنی گۆڤاری ڕامان

حەسەن گەرمیانی

(نەرویج)

گۆڤـاری ڕامـان سـێ قۆناغـی پـڕ ئەزموونـی بردووەتە سەر.

١- گرێی یەکەمی تەمەنی دە ساڵەی.

٢- گرێی دووەمی تەمەنی بیست ساڵەی.

٣- گرێـی سـێیەمی تەمەنـی بـەرەو سـی سـاڵ هەنـگاو دەنێـت کـە دوو سـێ سـاڵی مـاوە بیگاتـێ.

گۆڤـاری ڕامـان وەک هەمیشـە مانگانـە بـە ڕێکـی کەوتووەتـە بـەر دەسـت و دیـدەی خوێنەرانـی خـۆی. سەرنووسـەر و کارمەندانـی ئـەم گۆڤارە لە بڵاوکردنەوەی ڕۆشـنبیریی گشـتی، لـە هەمـوو بوارەکانـدا درێغییـان نەکردووە، نەبێتـە پێداهەڵـدان و پـێ لـێ هەڵبرین وای لـە خوێنـەر کـردووە هەسـت بـکات خـۆی بەشـێک لـەو ڕۆشـنبیرییە گشـتییە بێـت.

لـە ژمـارە ١٦ شـازدەی گۆڤـاری (ڕامـان)دا کـە لـە تشـرینی یەکەمـی ١٩٩٧، لـە لاپـەڕە ٦٧- ٧٣ هـاوڕێ و بـرای کـۆچ کـردووم مەحمـوود زامـدار، یـادی بەخێـر، لەگـەڵ هـاوڕێ و بـرای ئازیـزم ئـازاد عەبدولواحیـد، چاوپێکەوتنێکیـان لەگـەڵ کـردم، ئەوکاتـە هێشـتا سـێ سـاڵی مابـوو ماڵئاوایـی لـە سـەدەی بیسـتەم بکەیـن، ئـەو زەمانـە چەنـد کەناڵێکـی تەلەڤزیۆنـی کـەم پەیـدا بووبـوون، ئەوانـی دی هەموویـان (لۆکاڵـی) خۆماڵـی بـوون، هیـچ کامێکیـان لـە شـارەکانی خۆیـان بـەولاوە پەخشـەکەیان زیاتـر بـڕی نەدەکـرد. (ئینتەرنێت)یـش هـەر نەبـوو، وەک ئێسـتا لـە بـوارە جیاجیاکانـی زانسـت، بـەم جـۆرە (تەکنۆلۆجیـا) پێشـکەوتنی بەخۆیـەوە نەدیبـوو، بـەڵام وەک خـۆم شـانازی بـەو چاوپێکەوتنـەوە دەکـەم کـە زۆر بابەتـی هەمەلایەنـەی ئـەو سـەردەمەمان تێـدا بـاس کـردووە.

گۆڤـاری ڕامـان، هـەوراز و نشـێوی زۆری تـووش بـووە تـا بـە ئـەم ڕۆژە گەیشـتووە، بێباکانـە بە نووسـین پێمان دەڵێـت (مـن جگەرگۆشـە)ی سەرنووسـەرم، مرۆڤێکـی هۆشـیار و خووڕەوشـت بـەرز، لەخۆبـوردوو کـە قـەت لـە خۆبایـی نەبـووە، ڕۆشـنبیرییە گشـتییەکەیشـی لـەولاوە بوەسـتێت.. سەرنووسـەر خـۆی دەڵێـت: ڕاسـتە گۆڤـاری ڕامـان وەک جگەرگۆشـەی خـۆم پـەروەردەی دەکـەم، بـەڵام ئەگـەر بەرهەمـە نایابـەکان نەبوونایـە و خوێنـەری چـاک و بـە ئەزموونـی گۆڤارەکەمـان نەبوایـە، ئەوکاتـە منیـش لـە ئاسـتیدا (دۆش دادەمـام) و ڕادەمـام، ڕەنگـە بـە چەنـد ژمارەیـەک کۆتایـی بـێ بهاتبایـە!!، بۆیـە دەڵـێ کۆتایـی پـێ دەهـات، چونکـە هەمیشـە دەڵـێ مـن هەرگیـز قبـووڵ ناکـەم سەرنووسـەری گۆڤارێکـی ئاسـت نـزم و لاواز بـم. خوێنەرانـی گۆڤـاری (ڕامان)یـش دەڵێـن سپاسـی بۆچوونەکانـت دەکەیـن، بـەڵام (کـە مانـگ لـە چواردەمیـن شـەودا بێـت، پێویسـت بـە ئامـاژەی ئەنگووسـت نـاکات بـۆی بکەیـن).

ئـەم مرۆڤـە کۆڵنـەدەرە زۆربـەری کاتەکانـی ژیانـی و ئازادییەکانـی خـۆی بـۆ ئـەم گۆڤـارە تەرخـان کـردووە، دەبـێ ئەویـش پێزانینـی خـۆی بـۆ (خـاو

و خێزانی) دەربڕێت، کە ئەوانیش بەشێکن لە کەمکردنەوەی ماندووبوونی کاک ئازاد عەبدولواحید، لەپێناوی ڕاگرینی بەرزیی ئاست و بەردەوامیی ئەم گۆڤارە پڕ زانیارییە لە زۆربەی بوارەکاندا، (کەواتە پشتگیری هەموو پیاوێکی مەزن خانمێکی مەزنە).

بەڕاستی مرۆڤێکی خاوەن تواناییت، چی نووسراوێکت بۆ دێت، دەبێ وشە بە وشە بیخوێنیتەوە و یارمەتیدەریش بیت بۆ لایەنی داڕشتن و هەڵەی ڕێنووس و نووسینیش، ئەمە ئەوە دەگەیەنێت کە تۆ دێڕ بە دێڕ هەموو بەرهەمەکان پێش چاپ کردن و پاش چاپ کردن دەخوێنیتەوە، بە داخەوە بە هەر هۆیەکەوە بوو بێت بۆم نەڕەخسا گشت ژمارەکان بخوێنمەوە، چەند ژمارەیەکم لە کیس چوو، کەی کران بە کتێب، ئەوکات دەتوانم بڵێم لەکیسم نەچووە؟ لەوانەشە کرابێت، بەڵام من لێی بێ ئاگابم.

چەند پێشنیارێکم هەیە ئەگەر جێی پەسەند کردن بێت، حەز دەکەم بیانخەمە ڕوو:

١- گرێی یەکەمی تەمەنی، بەرهەمی ١٠ بایی دە ژمارەی لێ بکەن بە کتێب.

٢- گرێی دووەمی تەمەنی، ئەویش بایی دە ژمارەی لێ بکرێتە کتێب.

٣- گرێی سێیەمی تەمەنی، کە دەگاتە تەمەنی (٣٠) سی ساڵ، ئەویش هەر دە ژمارەی بکرێتە کتێب، پاشان هەر هەمووی بە یەک کتێبی ئەستوور چاپ بکەن.

هەرچەندە ئەمەی دەیڵێم جێبەجێکردنی کارێکی قورسە و کاتێکی زۆری دەوێ، بەڵام وای بۆ دەچم لای بەڕێزتان ئاسان بکەوێتەوە، چونکە کۆڵنەدەرن و بە پیشەی خۆتانی دەزانن، ئێوە دەتوانن تێیدا سەرکەوتوو دەبن.

٤- بۆ گرێی تەمەنی چوارەم و پێنجەمی گۆڤاری (ڕامان)، ئەوە لەلای ڕۆژگارە خۆی دەستنیشانی دەکات.

ب- ئەگەر لایەنی پەیوەندیدار بۆتان بڕەخسێنن سەردانی ئەو وڵاتانەی دوورەدەستن و کوردنشینی تێدان بکەن، چەند کەسێکی شارەزا کە شێوەزاری ئەو کوردنشینانەی لەوێ دەژین بزانن، بەمە دەتوانن بەرهەمی چاکیان لێ بە دەست بهێنن، بۆ نموونە (کۆماری کوردستانی سووری پێشوو لە سۆڤێتی جاران کە (ستالین) لەناوی برد، دەکەوێتە نێوان ئەرمەنستان و ئازربایجانی سۆڤێتی ئەوسای باکووری کوردستان، شێوەزاری زازاکی و کرمانجی ڕۆژئاوا و لبنان، لوڕستان و خوارزم، شوێنی دیکەش زۆرن خۆتان چاکتری لێ دەزانن تا زانیاری زیاترتان لێ دەست بکەوێت. نامەوێ لەمە زیاتر درێژە بەم بابەتە بدەم، بەڕێزتان لەمن شارەزاترن.

لە سەدەی ڕابوردووەوە تا دەگاتە ئەم سەدەیەش کە خەریکە بگاتە چارەکە سەدەیەک چەندان گۆڤار بە ناوونیشانی جۆراوجۆر هاتوونەتە بەرهەم، بەڵام هیچ کام لەم گۆڤارانە تەمەنیان نەگەیشتووەتە تەمەنی گۆڤاری ڕامان.

بەم بۆنەیەوە دێڕە شیعرێکی (موتەنەببی)م بیر کەوتەوە کە دەڵێت:

(وخير جليس في الزمان كتاب)

بۆ ڕێزگرتن لە گۆڤاری ڕامان کە لە ٢٠٢٤/٦/١١ تەمەنی بەرەو ٢٨ ساڵ دەڕوا و تا ئێستا ڕامان (٣٢٠) ژمارەی لێ دەرچووە، مافی خۆمە ئەگەر بڵێم: (وخير جليس في الزمان رامان)

ببوورن ئەم بابەتە نووسینە هیی (هەڵسەنگاندن) نییە، بەڵکوو دەربڕینی ناخی هەموو خوێنەرێکی ناخ پاکە. دەست خۆشی و هزر فراوانی زیاتر لەو مرۆڤە چالاکانە دەکەم کە بە دڵسۆزییەوە هەر کەسەیان کارەکەی خۆیان زۆر خۆش ویستووە وەک سەرنووسەر، دیزاینەری (بەرگ)، مۆتیڤ و پۆرترێت، بەڕێوەبەری هونەری، دروود بۆ گیانی پاکی (خاوەن ئیمتیاز)ـەکەی شەهیدی کۆچ کردوو شەوکەت شێخ یەزدین، یادی بەخێر.

ڕۆژی لە دایکبوونی گۆڤاری ڕامان پیرۆز دەکەین، بە بۆنەی داگیرساندنی مۆمی بیست و هەشتەمین ساڵیادی، تەمەنی ئێوە و گۆڤاری (ڕامان)یش درێژ بێت.